

نورالدین مدرسی چهاردهی

سلسله

نعمت الله

و نسخه

علیشاهی

حاجی زین العابدین شیروانی مستعملیشاه مؤلف کتاب بستان السیاحه
که معاصر قتحملیشاه قاجار بود واواخر ایام حیات خویش از بیم شاه قاجار
مخفی و پنهان بود. حاج زین العابدین معروف به میرزا کوچک که از طرف
محمد شاه ملقب به لقب نایب الصدر گردید و وزارت مالیه فارس منصوب
گشته بود ملقب به رحمت علیشاه را بجانشینی خود منصب نمود و در این
زمینه در کتاب بستان السیاحه نیز این مطلب را ذکر نموده است و بر سر
قطبیت و جانشینی وی معارضی وجود نداشت. خانواده رحمت علیشاه قزوینی-
الاصل بوده سپس در شیراز بحل اقامت افکنندند رحمت علیشاه در ۱۲۷۸ هـ
در گذشت و در مقبره شاه داعی در باب السلام شیراز مدفون گردید و اخیراً
مقبره او وسیله آقای تابنده گنابادی تعمیر گردید بعد از وی حاجی آقا
محمد کاظم تنباکو فروش اصفهانی که مردمی عامی و ملقب به لقب سعادت علی
که بعد ها خود را سعادت علیشاه نامید و چون در پوشیدن لباس دقت و توجه

خاصی مبنی نهاد است از طرف محمد شاه ملقب به طاووس البرقا گردید و بدین مناسبت گنابادیها او را طاووسی نیز مینامند ادعای جانشینی نمود و خود سلسله‌ای برآم انداخت.

شخص دیگری که بعد از رحمت علیشاه مدعی قلبیت گردید حاج آقا محمد فرزند حاج محمد حسن منور علیشاه امام جماعت مسجد نو شیراز و عمومی رحمت علیشاه بود اما سن آزوی کوچکتر بود حاج آقا محمد در سال ۱۲۲۴ ه در شیراز متولد گردید و ۷۶ سال عمر نمود و در سال ۱۳۰۱ در گذشت و جنازه اش را بعثیات عالیات حمل کرده و در کربلا مدفون گردید حاج آقا محمد میرزا کوچک حاج معصوم نایب الصدر را که مؤلف کتاب طراائق و فرزند رحمت علیشاه بود تحت تعلیم و تربیت مستقیم خود فرارداد. منور علیشاه فرزند خود حاج علی آقا و فاعل علیشاه را بجانشینی خود منصوب نمود حاج آقا محمد افراد مفصلة الاسامی زیر را اجازه ارشاد داد:

۱- آقا میر محمد هادی اصفهانی (هادی علی)

۲- حاج آقا بزرگ کرمانشاهی .

۳- آقا محمد حسن نقاش زرگر اصفهانی (صامت علی)

۴- آقا میرزا علی صابر علی

۵- آقا سید ابوالقاسم سیرجانی (وفاعلی)

۶- عبد علیشاه کاشانی

۷- حاج میرزا حسن (صفی علی) که بعدها در تهران فرمایین حاج

آقا محمد وصفی اختلاف به مر سید وصفی بشخصه سلسله جدیدی بنام خود دارد نمود و منور علیشاه چون از مخالفت و مخاصمت با صفتی طرفی نهست به شیراز عودت نمود منور علیشاه سال آخر حیات خود را در بستر بیماری گذراند و حتی قادر بکتابت نیز نبود .

حاج علی آقا و فاعل علیشاه که از طرف دربار قاجار ملقب به لقب ذو الرباسین گردید در سال ۱۲۶۴ ه در شیراز متولد و در سنه ۱۳۳۶ ه فوت نمود و در

کربلای معلی در جوار قبر پدر مدفون گردید.

عبد علیشاه کاشانی که از طرف رحمت علیشاه اجازه ارشاد داشته و از طرف منور علیشاه شیخ المشایخ بود ازدواج علیشاه تمکین ننموده و بمعارضه با او پیرداخت و خود بشخصه بساط قطبیت فراهم ساخت و با کوشش خستگی ناپذیری وجوه مریدان را بسوی خویش فراخواند وضع وفا علیشاه متزلزل گردید و لی در این میان آقا میر محمد هادی اصفهانی (هادی علی) که از مشایخ بود پیاری حاج علی آقا شناخت و ملقب به لقب هادی المضلین گردید و دیری پنایید که عبد علیشاه درگذشت و بمزور ایام وفا علیشاه در مسند قطبیت تثبیت گردید مشایخ بچند درجه منقسم بودند پس دلیل پیر صحبت پیر عشق شیخ سیار شیخ المشایخ (۱)

حاج علی آقا ضمن امامت مسجد نوشهر از اولین مدرسه را در شهر از

۱- شیخ المشایخ از جهت کبر سن یا پیش کسوتی فيما بین مشایخ و وجوده دیگر تبعین میگشت و هیچ شیخی حق نداشت در حوزه ارشاد شیخ دیگر دستگیری نماید اکنون این قوانین مرعی نگشته وغیر از پیر دلیل و شیخ دیگر عنوانی ذکر شده بالا بالکل متنقی گشته است و بمرور زمان مشایخ و مریدان قوانین تصوف را ناآشنا بوده و باقتضای زمان آراء بدعتی عرضه میدارند که مغایر اصول مسلمه تصوف است چنانکه در ایام پیش هر شیخی موظف بود که پشت لب او مهر بوده و شارب داشته باشد اکنون اغلب مشایخ حتی اقطاب ریش و سبلت میتراهند وغیر از سلسله نقشبندی بقیه سلاسل موظف باجرای آن بودند اما نقشبندیه سبلت خود را ذده و گیسو میگذارند اکنون در ایران دو شعبه از سلسله نقشبندیه وجود دارد قطب یک فرقه آقای شیخ عثمان ساکن درود کرستان و دیگر شیخ فخر الدین که در تربت جام سکونت داشته و سلسله نسب خود را به بیست و دو واسطه به شیخ احمد جام مشهور به ژنده پیل میرساند.

در سنه ۱۳۲۴ هـ بنام مسعودیه از جهت نام مسعود میرزا ظل السلطان برپا شد و این مدرسه تا سنه ۱۳۲۷ هـ پابرجا بود و ضمناً اولین کسی است که نسای شرط خواهی دارد شیراز و فارس بلند نمود و قرآن دش میرزا عبدالحسین نیز پدر را باری مینمود و بتائیس انجمنهای اسلامی و انصار دست زد و برای پیشرفت مقاصد خود مطبوعه پارس را ایجاد نمود و در سنه ۱۳۳۰ هـ روزنامه اجیا را منتشر ساخت حاج علی آقا فرزندش از کسوت روحانیت خارج گفته و در لباس سربازان ملی درآمدند و بمریدان خود امر فرمودند بکسوت لباس سربازی ملبس شده و در حیاط مسجد تو بfra گرفتن فتوں سربازی مشغول گردند مستبدین هم بیکار نشسته خانه حاج علی آقا را آتش زدند با این وصف ارکوشش باز نایستاده بفعالیت خود بیش از پیش ادامه دادند در کتاب فارس و جنگگی بین الملل بقلم دکن زاده آدمیت شرح اعمال حاج علی آقا و فرزندش را در راه پیشرفت کار مشروطیت مبسوطاً بیان داشته و در صفحه ۱۵۳ عکس سربازان ملی در مسجد تو را نشان داده و در رده اول نفر پنجم عکس ذوالریاستین را در لباس سربازی گراور نموده است ولی ناگفته نماند مؤلف این کتاب تخیلات و ذوق خود را در مطابق مباحث تاریخی گنجانیده که بالنتیجه از ارزش کتاب کاسته گردیده است.

کیوان قزوینی در جلد سوم کیوان نامه که هنوز به لحیه طبع در نیامده است چون خود در این زمان از مشایخ بنام صوفیه و ناظر بر امور بود مطالب شکفتی در این باره بر شفته تحریر درآورده و پرده از روی رازها بر میدارد امید است بزودی توفیق رفیق گردد که این اثر ارزشی را به چاپ رساند.

افرادی که از طرف حاج علی آقا بسم ارشاد تعینین گردیده اند بشرح

ذین اند :

- ۱- سید ابوالقاسم سیرجانی (وفاعلی)
- ۲- آقا میرزا علی نقاش ذرگر
- ۳- سید اسمعیل اجاق کرمانشاهی (صادق علی شاه)

۴- میر محمد اسمعیل اصفهانی (سابرعلی)

۵- میرزا عیاش اصفهانی (سابرعلی)

۶- آقا میرزا علی‌اکبر اصفهانی (موافقعلی)

۷- میرزا جعفرخان تفرشی

۸- میرزا حسین خان ناصرعلی

۹- آقا میرزا میدالحسین (مونسعلی)

حاج علی آقا چون دید فرزندش میرزا عبدالحسین در نغوان جوانی است و از جهت جلوگیری تفرقه مریدان سید اجاق را بجانشینی خود انتخاب نمود با قید اینکه پس از خود ذوالریاستین را بجانشینی خود منصوب نماید لذا سید اجاق فرزند سید محمد اجاق متخلص به حیران که طوایف اهل حق او را از خود می‌شمارند پس از پنج سال در مسند قطبیت در سن نوادگی در سنه ۱۳۴۰ در کرمانشاه فوت نموده و در نجف اشرف مدفون گردید پس از صادق علیشاه حاج میرزا عبدالحسین که از طرف دربار قاجار مانند پدر ملقب به لقب ذوالریاستین گردید و لقب طربقتش مونسعلیشاه بود در ۱۲۹۰ در شیراز متولد شده و در ۲۳ خرداد ۱۳۳۲ شمسی در تهران درگذشت و در خانقاہ کرمانشاه مدفون گردید.

پس از ذوالریاستین چهارده تن از مشایخ وی ادمای جانشینی او را نمودند ولی اکثر مریدان به آقای دکتر جوانورد بخش کرمانی (نواعلیشاه ثانی) که ساکن چهارسوق چوبی خیابان مولوی است گرویدند.